

Talouden tasapainotus- ja muutosohjelma

Antti Ylä-Jarkko

8.3.2023

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Meitä ohjaavat selkeät tavoitteet

Palveluiden tuottamisessa keskitymme varmistamaan seuraavien asioiden toteutumisen mahdollisimman hyvin: **asiakslähtöisyys, laatu ja vaikuttavuus, saavutettavuus** sekä **kustannustehokkuus**. Lisäksi painotamme matalan kynnyksen sekä ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen palveluita.

Seuraamme tavoitteiden toteutumista tarkasti ja hyödynnämme tässäkin erilaista, arjessa kertyvää ja kerättävää tutkittua tietoa.

Lue lisää
tavoitteista ja
mittareista:
keusote.fi

Pähkinänkuoressa

Tavoitteena parantaa palveluiden saatavuutta, helpottaa arkea ja rakentaa haluttua työpaikkaa vuoteen 2026 mennessä.

Jotta pääsemme tavoitteeseen, tarvitsemme talouden tasapainostus- ja muutosohjelmaa, joka uudistaa totuttua palveluiden verkostoa, tuo työaika työntekijälle sekä tasapainottaa taloutta.

Sopeutustoimet toteutetaan niin palveluiden saatavuuden kuin tarkoituksenmukaisuuden näkökulmista.

Säästöt pyritään pääosin hakemaan yhteensovitettuja palveluita käyttävien palvelupakettien optimoinnin kautta (10% käyttää 80% rahoista).

Terveyspalveluiden vastaanottopalveluiden saatavuutta sekä digipalveluita parannetaan nykyisestä merkittävästi (90% väestöstä käyttää pääasiassa vain vastaanottopalveluita). Panostus terveyspalveluihin vähentää palveluiden häiriökäyttöä ja vapauttaa ammattihenkilöstön työaika muuhun työhön.

Muutosohjelma toimeenpannaan neljän (4) kehityskärjen kautta:

- 1. Kysyntään vaikuttaminen – tarkoituksenmukaiset palvelut oikea-aikaisesti**
- 2. Virtaukseen vaikuttaminen – palvelu- ja asiakasohjauksen tehostaminen**
- 3. Tuotantorakenteeseen vaikuttaminen – palvelutarvetta vastaavat palvelut**
- 4. Työilmapiiriin ja -olosuhteisiin vaikuttaminen – hyvinvoiva henkilöstö**

SUURI ALUEELLINEN
VAIKUTUSMAHDOLLISUUS

SKENAARIO 3
"Soten renesanssi"

- Selvittiin mutta muutos pitää osin jaksaa tehdä vielä uudestaan

SKENAARIO 4:
"Uskomaton
torjuntavoitto"

- Kaikki osaaminen käytössä ja vahva tuki muutoksella

VÄHÄINEN
RAKENTEELLINEN
MUUTOS

VOIMAKAS
RAKENTEELLINEN
MUUTOS

SKENAARIO 1
"Luovutus"

- Rohkeus ja halu puuttuivat

SKENAARIO 2
"Tappio taistelussa"

- Ainakin yritettiin mutta osaaminen ei aivan riittänyt

VÄHÄINEN ALUEELLINEN
VAIKUTUSMAHDOLLISUUS

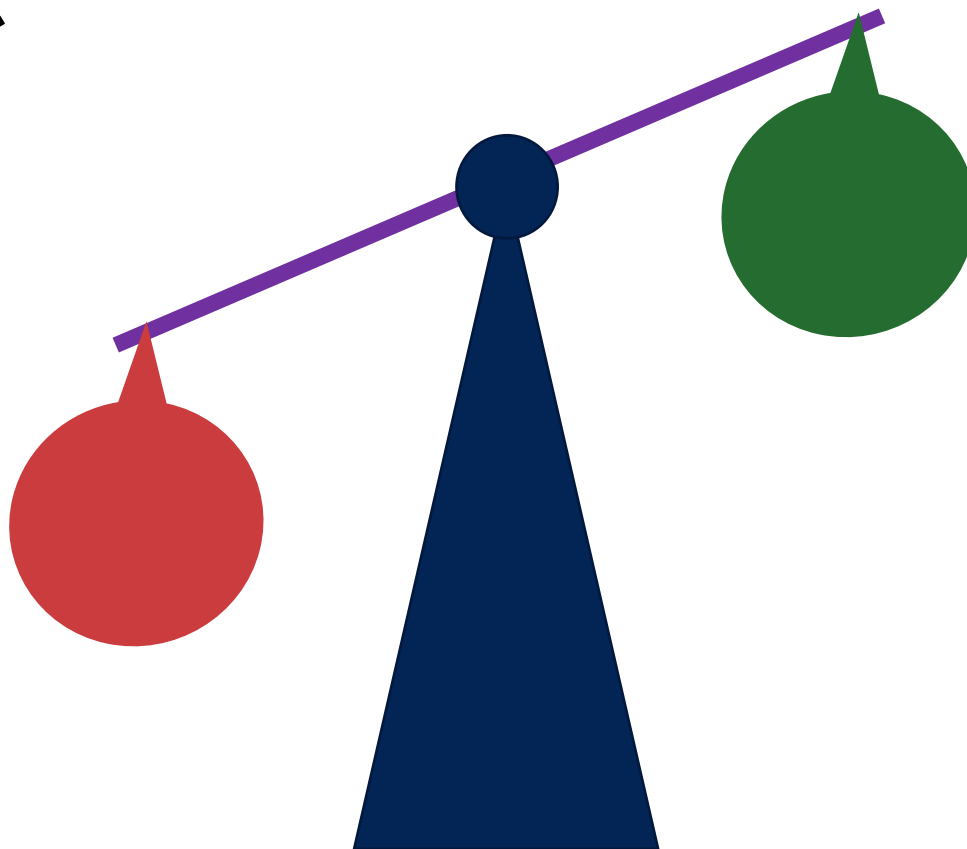

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Muutosajurit

TALOUS EI TASAPAINOSSA

- ✓ Kriisimenettelyyn joutuminen
- ✓ Laajat irtisanomiset ja palvelutason alenema vielä entisestään
- ✓ Ei investointi- ja kehittämismahdollisuuksia
- ✓ Mahdollinen hyvinvointialueliitos

TALOUS TASAPAINOSSA

- ✓ Vastaanottopalveluiden saatavuus paranee ja takaisinsoitto 6h kuluessa
- ✓ Neuvolat ja kouluterveydenhoito kunnossa
- ✓ Laajat ja kattavat digipalvelut niitä käyttävien käytettävissä
- ✓ Vahva oma palvelutuotanto

- ✓ Uudelleen muotoiltu palveluiden verkko, liikkuvilla palveluilla vahvistettuna
- ✓ Palvelukriteereiden tarkastelu
- ✓ Kehitystyön nykyistä parempi kohdentaminen tarvittavien muutosten toimeenpanemiseksi

Vaikutusmahdollisuutemme

Näihin asioihin voimme vaikuttaa

- **Tavoitteet**
  - **Oma päätöksentekokyky**
- **Palveluiden järjestämisen tavat**
- **Palveluiden tuotantoratkaisut**
- **Uudistumiskyky ja ketteryys**

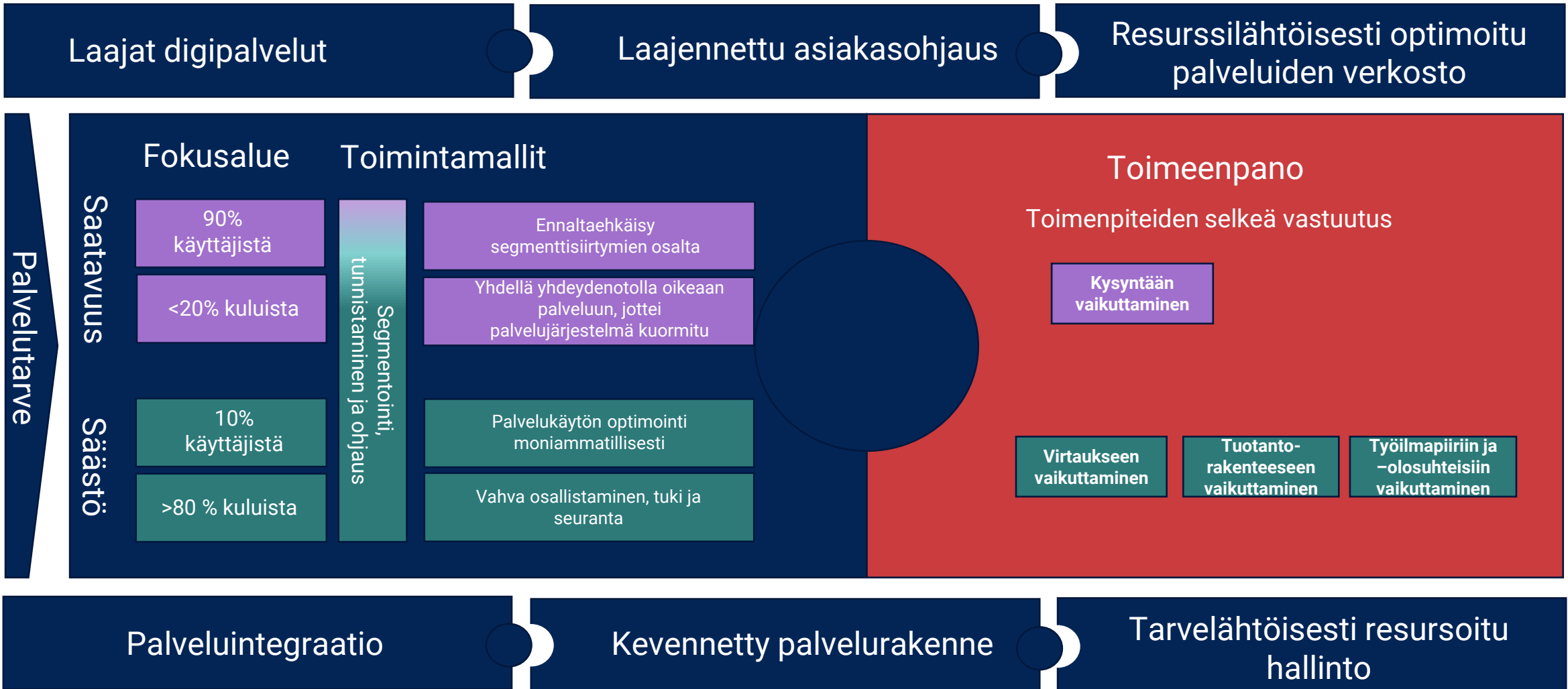
Näihin asioihin emme voi vaikuttaa

- **Rahoitus**
- **Väestön ikääntyminen ja tästä seuraava palvelutarpeen kasvu**
- **Henkilöstöpula kansallisella tasolla**
- **Tiukentuva sote –lainsäädäntö**
- **Nousevat ostopalveluhinnat**

Tasapainoisen muutoksen - viitekehys

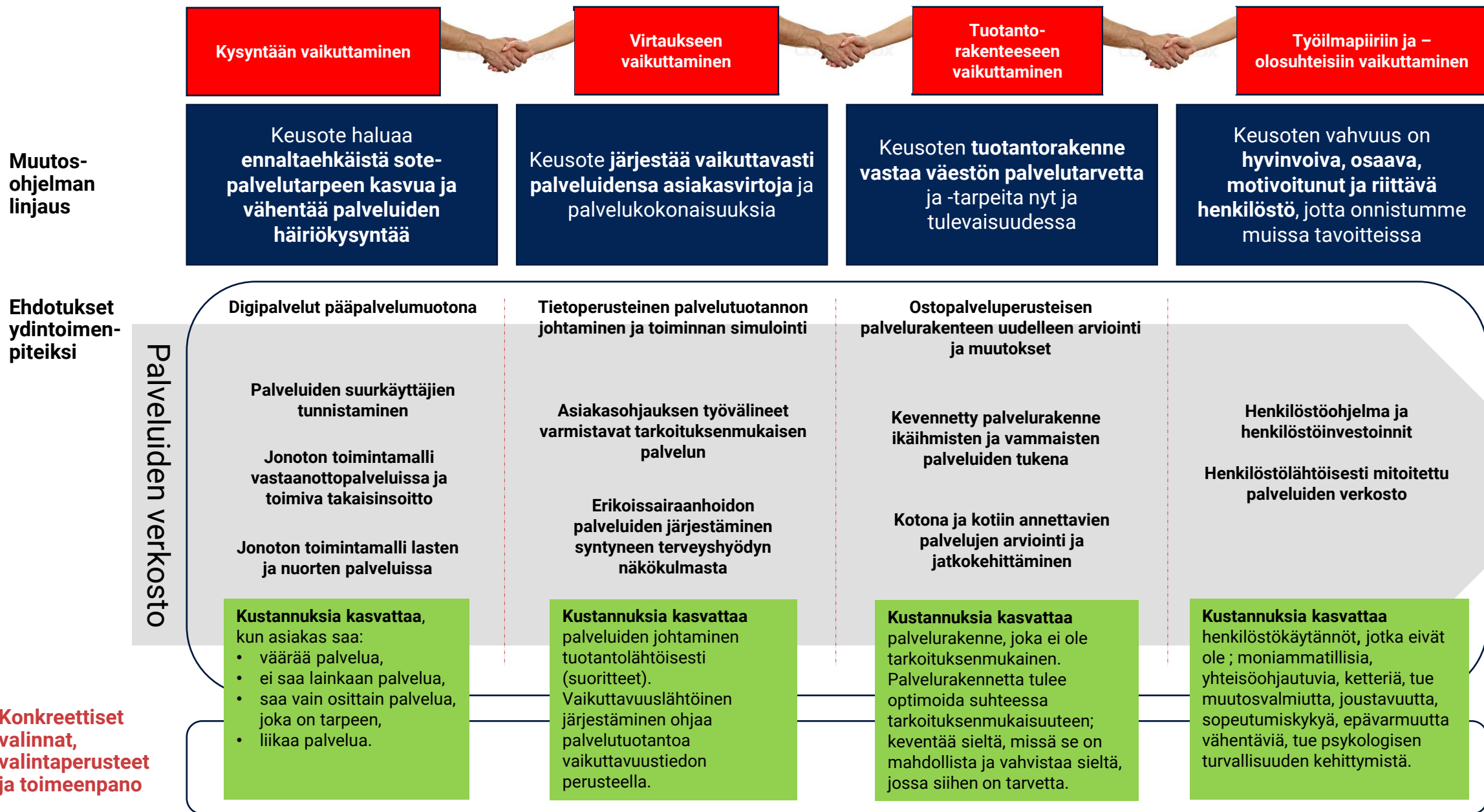
Yhteenveto

Laskennallinen nettohyötypotentiaali vuosittainen, m€

Kokonaisuus	Ylätason kuvaus hankkeista ja hyötymekanismeista	2024	2025	Yhteensä
1. Keusote haluaa ennaltaehkäistä sote-palvelutarpeen kasvua ja vähentää palveluiden häiriökysyntää	Vastaanottopalveluiden ja takaisinsoitin kuntoonlaitto (T3 = 0, takaisinsoitto < 4h). Etätoiminnan vahvistaminen entisestään. Digitaaliset itse- ja omahoidon palvelut. Digipalvelut kotiin (monitorointi, ...)	1	1	2
2. Keusote järjestää vaikuttavasti palveluidensa asiakasvirtoja ja palvelukokonaisuuksia	Asiakasohjauksen työvälineet, yhteensovitettuja palveluita käyttävien tunnistaminen, segmentointi ja palveluiden uudelleen muotoilu, integraation vahvistaminen, ...	16	19	35
3. Keusoten tuotantorakenne vastaa väestön palvelutarvetta ja -tarpeita nyt ja tulevaisuudessa	Resurssuihminen supistettu palveluiden verkko, lasten suojelun palveluiden in-sourcing, IKVA palveluiden in-sourcing, vammaisten palveluiden edut, kriteerien nostot, Kotisairaaloiminnan vahvistaminen edelleenn	25	25	50
4. Keusoten vahvuus on hyvinvoiva, osaava, motivoitunut ja riittävä henkilöstö, jotta onnistumme muissa tavoitteissa	Henkilöstötoimenpiteet (lomarahat lomautukset, irtisanomiset). Vuokratyövoiman käytön vähentäminen. Sairaspoissaolojen vähentäminen. Täyttölupakäytännön merkittävät tiukennukset. Henkilöstöetuuksien parannukset. Muut hallinnon keventämiseen liittyvät toimenpiteet.	5	8	13
Yhteensä		47	53	100

Talouden tasapainottamis- ja muutosohjelman päälinjaukset

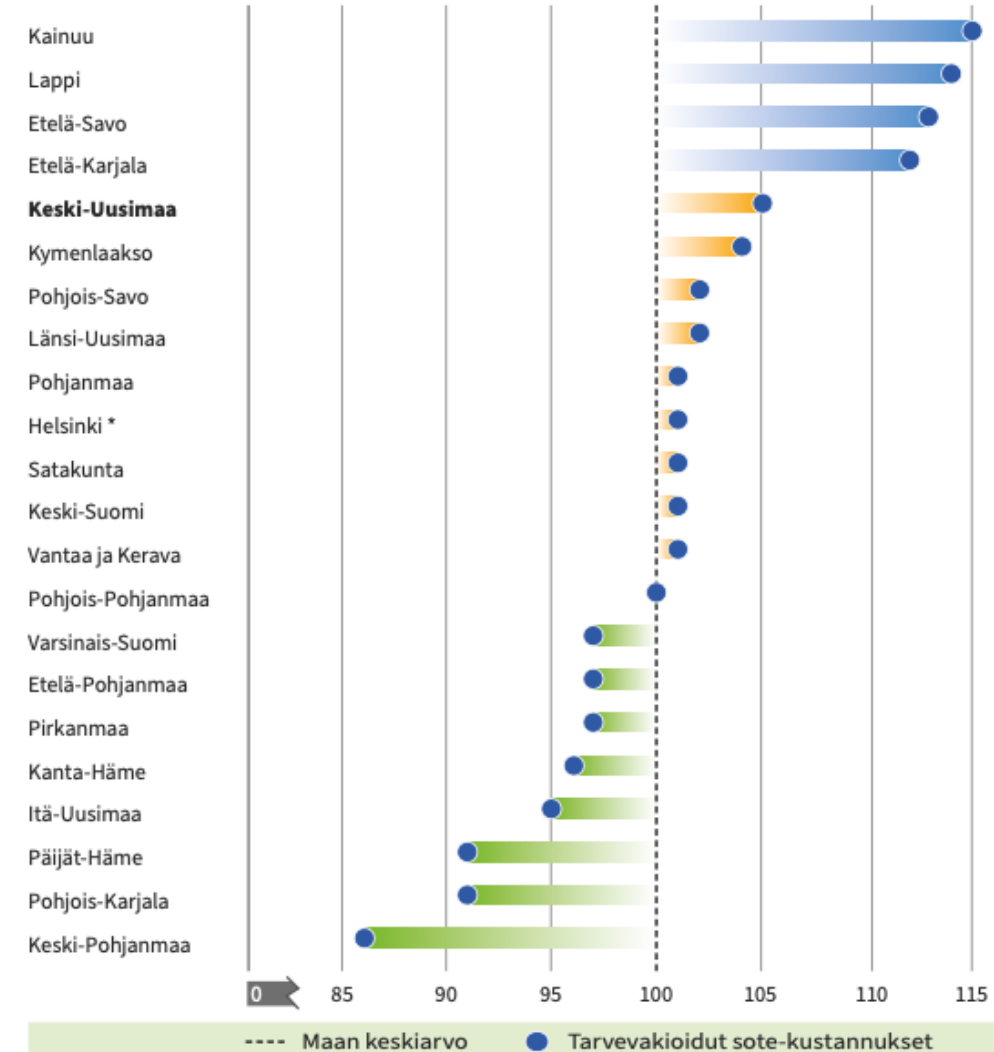

Talouden tasapainotus- ja muutosohjelman tausta

TOIMINTAYMPÄRISTÖ: ALUEEMME VOI HYVIN JA PALVELUTARVE ON ALHAISEMPI KUIN MUUALLA SUOMESSA – THL 31.1.2023

- Alue on hyvinvoivaa, ja työttömien, vaikeasti työllistyvien ja työkyvyttömyyseläkettä saavien osuudet työkäisistä kuuluivat maan pienimpiin.
- Pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien osuus oli maan pienin.
- Yli 75-vuotiaiden väestöosuus on maan pienimpien joukossa.
- Työttömien ja vaikeasti työllistyvien osuudet työkäisestä väestöstä ovat Keski-Uudellamaalla maan pienimpiä.
- Nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys ovat keskimääräistä harvinaisempia.
- Pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien osuus alueen väestöstä on maan pienin, ja asuntokuntien väliset tuloerot ovat alueella maan keskitasoa pienemmät.
- Yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä on Keski-Uudellamaalla koko maata vähäisempi.
- Lapsiperheistä keskimääräistä harvempi sai toimeentulotukea pitkäaikaisesti.
- THL:n ikävakioimattoman sairastavuusindeksin (2017–2019) mukaan sairastavuus on Keski-Uudellamaalla keskimääräistä vähäisempää.
- Maaliskuussa 2022 Keski-Uudellamaalla ei ollut hoitotakuun (3 kk) ylittäviä odotusaikoja eli jonotusta hoidon tarpeen arvioinnista perusterveydenhuollon lääkärin kiirettömälle käynnille. Samana ajankohtana vain 19 prosentissa odotusaika ylitti seitsemän päivää, mikä oli maan pienin osuus.
- Vuonna 2020 sosiaali- ja terveydenhuollon nettomenot olivat keskimäärin 3 497 euroa asukasta kohti koko maassa. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon nettomenot olivat 3 215 euroa asukasta kohti eli 8 prosenttia pienemmät kuin maassa keskimäärin. Alueen palvelutarve oli 12 prosenttia pienempi kuin maassa keskimäärin ja vastaavasti palvelutarpeeseen suhteutetut sote-menot viisi prosenttia suuremmat kuin maassa keskimäärin

Kuvio 4. Tarvekioidut menot 2020, indeksi (Koko maa=100)

TOIMINTAYMPÄRISTÖ: RESURSSIEN KAYTTO KOHDENTUNUT PIENELLE VÄESTÖN OSALLE

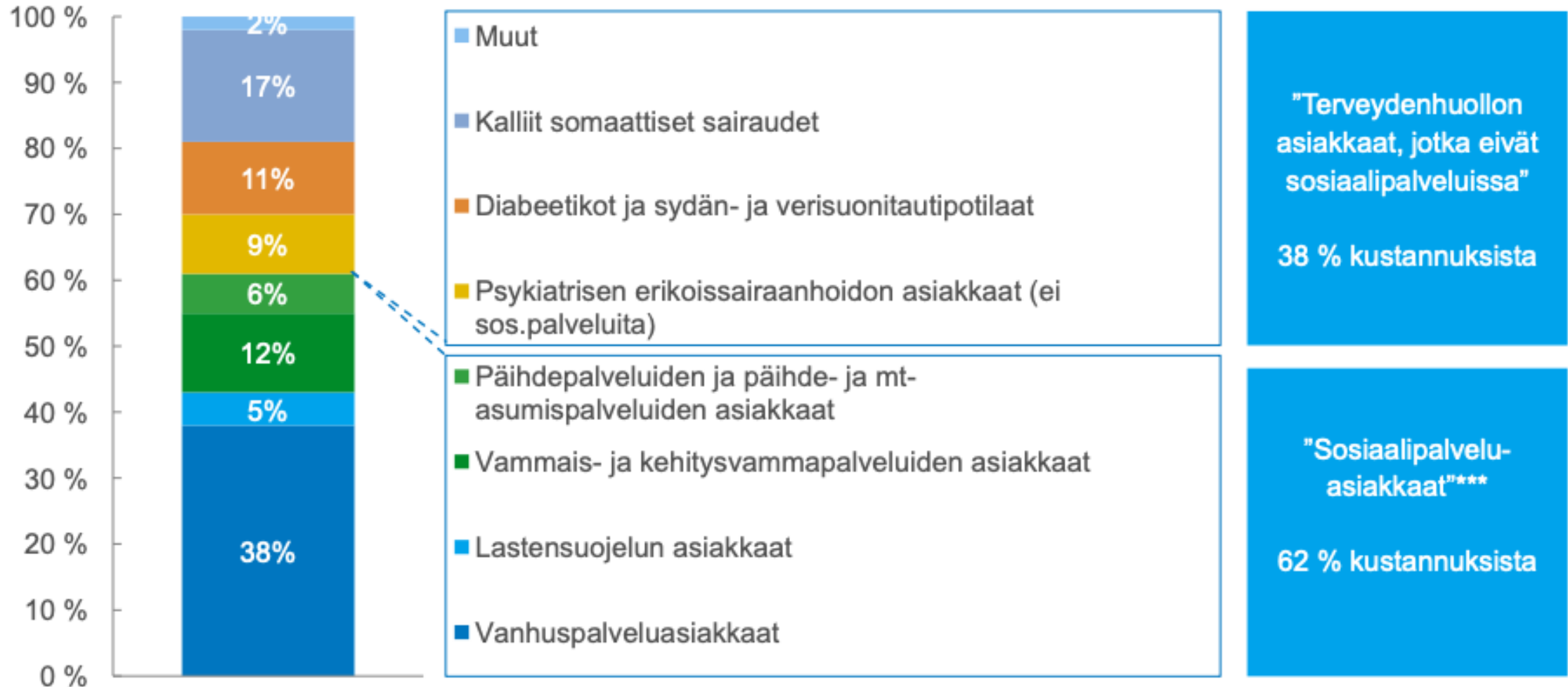
Kumulatiivinen kunnan sote-kustannusten kertymä (osuus kokonaiskustannuksista)

Keitä nämä eniten palveluita käyttävät 10 % ovat?*

Kalleimman 10 % väestön kokonaiskustannusten jakautuminen**

* Huom: kattaa 81 % kokonaiskustannuksista

** Kukin asukas on luokiteltu vain yhteen ryhmään, jotta kenenkään kustannuksia ei laskettaisi kahteen kertaan. Mikäli asukas palvelunkäyttönsä puolesta kuuluisi

Tuloslaskelma

	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT	56.202.203	55.397.351	56.614.484	56.614.484	56.614.484	56.614.484	56.614.484	56.614.484
Myyntituotot	13.027.946							
Maksutuotot	36.666.902							
Tuet ja avustukset	1.765.000							
Muut toimintatuotot	2.746.570							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1.995.785	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
TOIMINTAKULUT	-854.589.298	-845.817.651	-827.684.445	-849.735.000	-879.475.725	-910.257.375	-942.116.384	-975.090.457
Henkilöstökulut	-251.027.573							
Palvelujen ostot	-519.444.584							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19.801.747							
Avustukset	-22.599.840							
Muut toimintakulut	-41.715.554							
TOIMINTAKATE	-798.387.095	-788.420.300	-769.069.961	-791.120.516	-820.861.241	-851.642.891	-883.501.900	-916.475.973
VALTIONRAHOITUS	754.777.661	792.516.544	820.254.623	849.000.000	882.000.000	917.000.000	956.000.000	995.000.000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-90.000	-160.000	-210.000	-210.000	-210.000	-210.000	-210.000	-210.000
Muut rahoitustuotot	40.000							
Korkokulut	-80.000							
Muut rahoituskulut	-50.000							
VUOSIKATE	-43.699.434	3.936.244	50.974.662	57.669.484	60.928.759	65.147.109	72.288.100	78.314.027
POISTOT JA ARVONALENNUKSET	-2.045.807	-4.000.000	-5.000.000	-5.000.000	-5.000.000	-5.000.000	-5.000.000	-5.000.000
Suunnitelman mukaiset poistot	-2.045.807							
TILIKAUDEN TULOS	-45.745.241	-63.756	45.974.662	52.669.484	55.928.759	60.147.109	67.288.100	73.314.027
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-45.745.241			-110.000.000				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	-45.745.241							
KUMULATIIVINEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-45.745.241	-45.808.997	165.665					

VAJE KATETTAVA

Jos ei tehdä mitään, huononee tulos koko ajan, koska kulukusvu 6%:n uralla

TOIMINTAYMPÄRISTÖ: OHJELMAN TALOUDELLINEN KOKO

		2024	2025	YHTEENSÄ
Ohjelman koko		46.783.650	51.545.496	98.329.146
	Hallinto	-5.073.054	-5.589.411	
	IKVA	-20.447.883	-22.529.159	
	MIELA	-10.541.658	-11.614.634	
	TEPASA	-10.721.055	-11.812.291	

		2024	2025	YHTEENSÄ
Ohjelman koko		-31.726.544	-35.542.326	-67.268.871
	Hallinto	-3.440.314	-3.854.084	
	IKVA	-13.866.825	-15.534.601	
	MIELA	-7.148.873	-8.008.675	
	TEPASA	-7.270.532	-8.144.966	
	ESH	-10.915.905	-15.411.871	-26.327.776

Mikäli ESH kohdennetaan samat säästöt, kuin omaan toimintaan, on ohjelman koko noin 70 M€

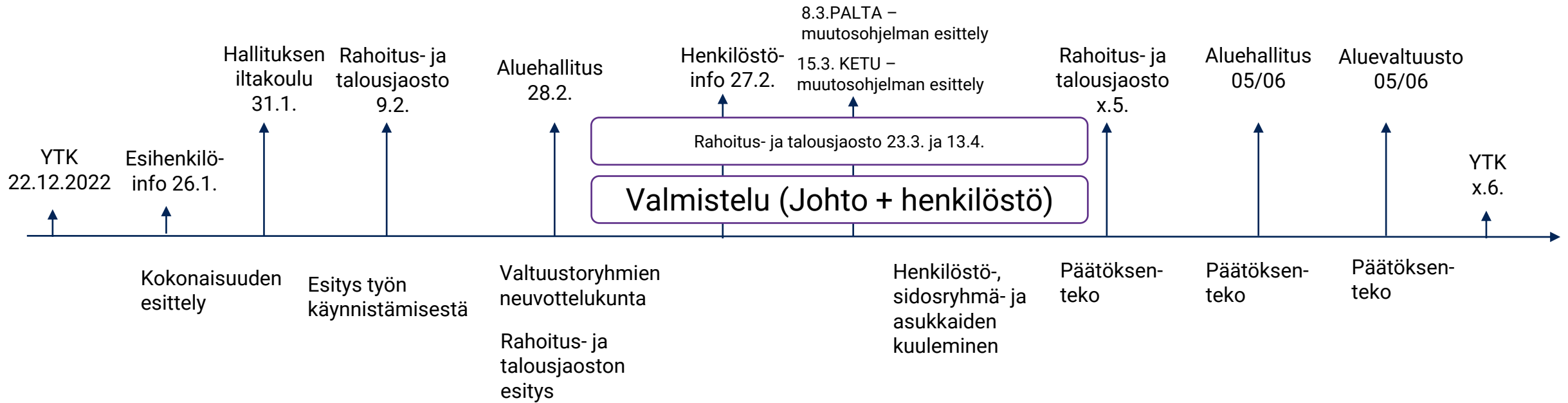
KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

- OHJELMAN TALOUDELLINEN KOKO ON NOIN 100M€
- Ei henkilöstöön liittyviä toimenpiteitä
  - Mikäli henkilöstöön kohdennetaan toimenpiteitä, vähentää se palveluiden sopeutustarvetta
- Palkkakulujen kasvu + palkkojen harmonisointi huomioitu (8 M€)
- Ei säästöjä PELAN osalta
  - Kasvu +3% vuosittain
- Ei säästöjä ESH osalta
  - Kasvu +3% vuosittain

Talouden tasapainotus- ja muutosohjelman laatimisen prosessi

TALOUDEN TASAPAINOTTAMIS- JA MUUTOSOHJELMAN KÄSITTELY

Talouden tasapainotus- ja muutosohjelman sisältö

4.6. Poliittisen hallinnon keventäminen

Hankkeen kuvaus

Poliittisen hallinnon kustannukset ovat kasvamassa arviolta vuoden 2023 aikana 2,5 M€:oon TA:n ollessa 1,4 M€. Tavoitteena rakenteen, rakenteessa olevien kokoonpanojen sekä kokoontumistiheyden keventäminen/vähentäminen demokratian vaikutusmahdollisuuksia kuitenkin vähentämättä.

Vastuhenkilö

- Valtuuston puheenjohtaja
- Hallituksen puheenjohtaja

Keskeiset (laskennan) mekanismit

- Rakenteen keventäminen
- Kokoontumistiheyden vähentäminen

Tuottavuushyöty (laskennallinen)

2024: 1 M€

2025: 0 m€

2022-2026 (kumulatiivinen): 1 M€

Riski, jos emme toteuta:

XXXX

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

4.7. APTJ –säästöt + muut säästöt

Hankkeen kuvaus

KUOVI otetaan käyttöön 2023 loppuun mennessä, jonka jälkeen vanhoja ja päällekkäisiä asiakas- ja potilastietojärjestelmiä ajetaan vaiheittain alas. Prosessi; lukumuoto → arkistointi → Alasajo

Vastuhenkilö

- Tietohallintoylilääkäri Jarmo Anttila

Keskeiset (laskennan) mekanismit

- 2024
  - xxx
- 2025
  - xxx

Tuottavuushyöty (laskennallinen)

2024: 1,5 M€

2025: 1,5 M€

2022-2026 (kumulatiivinen): 3,0 m€

Riski, jos emme toteuta:

xxx

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote